

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ**

Негативні наслідки світової економічної кризи призвели до настання періоду, який економісти називають епохою глобальної невизначеності та нестабільності, або періодом «інформаційного голоду». В сучасних умовах інформація виступає рушійною силою будь-якого бізнесу, яка допомагає оцінити умови бізнес-середовища, сформулювати цілі та завдання майбутньої діяльності. Основою інформаційного забезпечення є обліково-аналітична інформація, яка покликана сприяти прийняттю ефективних управлінських рішень, спрямованих на тактичний і стратегічний розвиток підприємства за всіма етапами життєвого циклу суб'єкта господарювання.

Проблемі обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства присвячено праці вітчизняних науковців, зокрема Л. В. Гнилицької, І. Д. Лазаришиної, С. В. Приходька, А. М. Штангрета та інших. Мета дослідження полягає у визначенні основних складових обліково-аналітичної інформації підприємства в системі управління економічною безпекою. В Законі України «Про інформацію» зазначено, що інформація – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1]. Л. В. Гнилицька під інформацією вважає певний арсенал відомостей про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання, які слугують основою прийняття управлінських рішень щодо окремих аспектів його безпечного функціонування та динамічного розвитку [2, 63]. Обліково-аналітична інформація займає центральне місце у складі інформаційного забезпечення економічної безпеки підприємства. Окрім вчені зазначають, що обліково-аналітична інформація в системі економічної безпеки підприємств базується на обліковій інформації (включає оперативну та статистичну), котра використовується для аналізу [4, 64]. Вважаємо, що обліково-аналітична інформація – це сукупність даних бухгалтерського обліку і економічного аналізу, які розкривають господарську діяльність підприємства у системі економічних показників для прийняття управлінських рішень.

Обліково-аналітична інформація формується на основі первинної облікової інформації (оперативний облік), узагальнюючої облікової (фінансовий облік та управлінський) та узагальнюючої аналітичної (аналіз) [2, 65]. Оперативний облік являє собою облік окремих господарських та технологічних операцій, який передбачає вимірювання операцій і процесів натуральними показниками, що дає можливість оцінити рівень та стан економічної безпеки підприємства.

У свою чергу, фінансовий облік спрямований на підготовку й оприлюднення інформації про результати діяльності підприємства в цілому та його фінансовий стан,

яка необхідна, перш за все, зовнішнім користувачам для прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень щодо співпраці з окремими контрагентами. Завдання фінансового обліку полягають у фіксації тих дій, явищ і процесів, які відбулися в минулому а передбачення цих дій є завданням управлінського обліку.

Управлінський облік – є системою збору, обробки та надання інформації керівництву для прийняття ними внутрішньовиробничих управлінських рішень, який має специфічні ознаки, що відрізняють його від фінансового обліку (методи, способи і принципи ведення). [3, 299]. Дані управлінського обліку є закритими не лише для зовнішніх користувачів, а й для деяких працівників самого підприємства, які не мають прямого відношення до вирішення певної проблеми. Управлінський облік виступає окремим елементом управління процесами щодо стійкого функціонування підприємства. З одного боку він задовольняє інформаційні потреби спеціалістів з економічної безпеки при здійсненні контролю та аналізу фактів господарської діяльності, а з іншого – сам виступає інструментом контролю та аналізу в системі економічної безпеки.

Створення ефективної системи економічної безпеки підприємства неможливе без обліково-аналітичної інформації, що передбачає, насамперед, отримання якісної аналітичної інформації та захист інформаційного середовища підприємства. Це відбувається завдяки збору й аналізу зовнішньої і внутрішньої інформації, розробки на її основі планів і прогнозів розвитку підприємства [5, 53]. Необхідну інформацію отримують з облікових даних, які підлягають аналізу і стають базою для економічного обґрунтування тактичних і стратегічних рішень, зокрема й у сфері економічної безпеки підприємства.

Отже, нерозривність облікових та аналітичних процесів при підготовці інформації характеризується терміном «обліково-аналітична інформація». В результаті дослідження встановлено, що отримання багатопланової обліково-аналітичної інформації в системі управління економічною безпекою підприємств потребує різноманітних способів її обробки з використанням елементів оперативного, управлінського та фінансового обліку та методів аналізу.

Література:

1. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України від 02 жовтня 1992 року № 2657-ХІІ – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
2. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : [монографія] / Л. В. Гнилицька. – К. : КНЕУ, 2012. – 305 с.
3. Матвійчук М. З. Теоретичні аспекти функціонування управлінського обліку на підприємстві / М. З. Матвійчук // Інноваційна економіка – 2013. – №6 (44). – С. 299–305.
4. Попова Л. В. Основные теоретические аспекты построения учетно-аналитической системы / Л. В. Попова, Б. Г. Маслов, И. А. Маслова // Финансовый менеджмент. – 2003. – №5. – С. 41–45.
5. Приходько С. В. Формування адекватного реальним виробничо-господарським процесам комплексу заходів реагування на загрози економічній безпеці / С. В. Приходько // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №4. – С.52-56.